

Advies**Rolnummer: RP-157**

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR RIJK EN POLITIE, ADVISERENDE NAAR
AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES INZAKE EEN
GESCHIL TUSSEN:

mevrouw dr. M.T.M. Bosman en de heer G.B.W. van Amerongen, beiden werkzaam bij
het Kerndepartement Infrastructuur en Milieu, hierna te noemen: de bezwaarden
enerzijds

en

de WOR-bestuurder van het Kerndepartement Infrastructuur en Milieu, de Secretaris-
Generaal de heer drs. S. Riedstra, hierna te noemen: de bestuurder,
ten deze vertegenwoordigd door mevrouw mr. K.M.M. Huisman en de heer drs. J.R.
Verbeek, anderzijds.

I. Feiten, procesverloop en inhoud geschil

1. Bij beschikking van 12 december 2011 is door de bestuurder conform artikel 2, eerste lid, van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) het besluit genomen tot instelling van een ondernemingsraad (hierna: OR) voor het Kerndepartement van het medio oktober 2010 nieuw gevormde ministerie van Infrastructuur en Milieu (hierna: KDP IenM). Daarnaast is bij deze beschikking conform artikel 48, eerste lid, van de WOR besloten tot vaststelling van een (voorlopig) reglement van de OR KDP IenM, op basis waarvan de verkiezing van de nieuwe OR KDP IenM kan worden georganiseerd.
2. Bij (aparte) beschikking van 12 december 2011 is door de bestuurder tevens besloten tot instelling van de Verkiezingscommissie KDP IenM, die conform de WOR en het vastgestelde (voorlopige) reglement zal zorg dragen voor de organisatie van eind april 2012 te houden digitale verkiezingen voor de OR KDP IenM.
3. In de periode tussen 21 april 2012 00.00 uur en 26 april 2012 15.00 uur is door het bedrijf Web-elect de (technische) uitvoering van de digitale OR-verkiezing verzorgd. De (technische) uitkomst van de OR-verkiezing is door Web-elect overgedragen aan de Verkiezingscommissie KDP IenM, die vervolgens na controle hiervan de verkiezingsuitslag en de daaruit voortvloeiende zetelverdeling heeft vastgesteld.

Vaststelling verkiezingsuitslag door Verkiezingscommissie KDP IenM

4. Op basis van de volgende gegevens heeft de Verkiezingscommissie KDP IenM de onderstaande verkiezingsuitslag en zetelverdeling vastgesteld:
 - a. aantal kiesgerechtigde personen: 1759
 - b. aantal personen dat heeft gestemd: 1067
 - c. aantal personen dat blanco heeft gestemd: 12 (deze zijn begrepen in het getal onder b)
 - d. opkomstpercentage: 60%
 - e. vastgestelde kiesdeler: 71,1333 (= het aantal geldig uitgebrachte stemmen van 1067 gedeeld door het aantal beschikbare OR-zetels (15))
In het aantal geldige stemmen worden de 12 blanco uitgebrachte stemmen meegeteld.

Aantal uitgebrachte stemmen per lijst en met toepassing van de onder e genoemde kiesdeler toegekende OR-zetels:

f. ABVAKABO FNV: 286	4 zetels / stemoverschot = 1,4668
g. CNV Publieke Zaak: 28	0 zetels / stemoverschot = 28
h. I&M-KDP: 142	1 zetel / stemoverschot = 70,8667
i. IenM OK: 125	1 zetel / stemoverschot = 53,8667
j. Yes!@M: 467	6 zetels / stemoverschot = 40,2002
k. VPW: 7	0 zetels / stemoverschot = 7

Op basis van toepassing van de onder e genoemde kiesdeler zijn hiermee 12 van de 15 OR-zetels verdeeld.

Dit betekent dat met toepassing van de artikelen 12 en 13 van het onder 1 bedoelde OR-reglement nog 3 restzetels moeten worden verdeeld op basis van stemoverschotten.

Daarbij moet rekening worden gehouden met de tussen sommige lijsten aangegane lijstverbinding. In dat geval moeten de stemoverschotten van die lijsten bij elkaar worden genomen en wordt dit totale stemoverschot primair toebedeeld aan de lijst met het grootste stemoverschot.

Tussen de volgende lijsten is een lijstverbinding aangegaan:

- ABVAKABO FNV + VPW:
totale stemoverschot = 1,4668 + 7 = 8,4668 (gaat naar VPW)
- I&M-KDP + IenM OK + Yesl@M:
totale stemoverschot = 70,8667 + 53,8667 + 40,2002 = 164,9336 (gaat naar I&M-KDP)

De Verkiezingscommissie KDP IenM heeft de 3 restzetels achtereenvolgens aan de lijsten met de grootste stemoverschotten toebedeeld: I&M-KDP (164,9336 stemoverschot), CNV Publieke Zaak (28 stemoverschot) en VPW (8,4668 stemoverschot).

Daarmee wordt de verdeling van de 15 OR-zetels als volgt:

- ABVAKABO FNV : 4
- CNV Publieke Zaak : 1 (was vóór verdeling restzetels 0)
- I&M-KDP : 2 (was vóór verdeling restzetels 1)
- IenM OK : 1
- Yesl@M : 6
- VPW : 1 (was vóór verdeling restzetels 0)

Standpunt bezwaarden

5. Door de bezwaarden is bij brief van 3 mei 2012 bezwaar ingediend tegen de door de Verkiezingscommissie KDP IenM vastgestelde en door de bestuurder overgenomen verkiezingsuitslag.

Dit bezwaar betreft ten eerste het bij de berekening van de kiesdeler als geldige stem meetellen van de 12 uitgebrachte blanco stemmen.

Ten tweede richt het bezwaar zich tegen de wijze waarop de verdeling van de restzetels heeft plaatsgevonden.

Ten aanzien van het eerste bezwaar wordt – samengevat – aangevoerd dat het niet gebruikelijk is dat blanco stemmen gewoon worden meegenomen in de vaststelling van de verkiezingsuitslag. In de regel tellen blanco stemmen alleen mee ter bepaling van het opkomstpercentage bij de verkiezing.

In dit verband verwijzen de bezwaarden allereerst naar de rubriek “veel gestelde vragen” op de website van de Bedrijfscommissie, waar wordt aangegeven dat blanco stemmen wel mede het opkomstpercentage bepalen, maar niet de (berekening van de) kiesdeler en daarmee de uitslag beïnvloeden. Tevens wordt daar aangegeven dat alleen stemmen uitgebracht op kandidaten die op de kieslijsten staan meetellen voor de vaststelling van de uitslag.

De bezwaarden wijzen er op dat de formulering van artikel 12 van het OR-reglement overeenkomt met de desbetreffende bepaling in het voorbeeldreglement van de Bedrijfscommissie. Dit vormt eveneens een ondersteuning voor het standpunt van de bezwaarden dat de 12 blanco stemmen niet moeten meetellen bij de bepaling van de kiesdeler. Met verwijzing naar artikel 12, eerste lid, van het OR-reglement stellen de bezwaarden dat een blanco stem niet wordt uitgebracht op een kandidaat en dus niet kan meetellen bij de vaststelling van het aantal geldige stemmen (als uitgebracht op een lijst en voor de berekening van de kiesdeler). Bovendien moet volgens de bezwaarden een blanco stem op grond van de in artikel 12, tweede lid onder b, vermelde reden (een stem waaruit niet duidelijk de keuze van de stemgerechtigde blijkt) als ongeldig worden aangemerkt. De bezwaarden wijzen voorts op een bij het bezwaar gevoegde uitspraak van de Bedrijfscommissie in een eerdere vergelijkbare zaak uit 2010, waarin met zoveel woorden wordt gezegd dat een blanco stem niet wordt uitgebracht op een kandidaat en dus niet meetelt voor de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen per kandidatenlijst.

Ten aanzien van het tweede bezwaar wordt – samengevat – aangevoerd dat het systeem van de grootste overschotten het meest gebruikelijk is, waarbij – “zolang de voorraad strekt” – de restzetels worden toegewezen aan de lijsten die de meeste stemmen over hebben. Indien sprake is van lijstverbindingen, zoals in dit geval, moeten de daardoor verbonden partijen bij de verdeling van de restzetels als één partij worden beschouwd. In dat geval moeten de overschotstemmen van de verbonden lijsten bij elkaar worden opgeteld, voordat de restzetels worden verdeeld.

Volgens de bezwaarden heeft de Verkiezingscommissie KDP IenM in de onderhavige situatie niet een toedeling van zetels toegepast op basis van de als lijstverbinding verkregen stemmen, voor zover de kiesdeler dat toelaat.

Daardoor zijn niet alle op de verbonden lijsten uitgebrachte stemmen ten volle voor het toedelen van zetels benut en heeft de door de vrije lijsten I&M-KDP, IenM OK en Yesl@M aangegane verbinding door de manier waarop de Verkiezingscommissie KDP Ien M de restzetels heeft verdeeld niet het daarmee beoogde doel bereikt.

Op basis van het door deze lijstverbinding in totaal behaalde aantal stemmen, te weten 734, zouden ongeacht welke kiesdeler wordt toegepast (berekend met of zonder de blanco stemmen) aan deze verbinding 10 in plaats van 8 zetels behoren toe te vallen.

Bovendien heeft de Verkiezingscommissie KDP Ien M volgens bezwaarden ten onrechte de regel gehanteerd, dat via het systeem van de stemoverschotten aan een lijst(verbinding) niet meer dan 1 restzetel kan worden toebedeeld. Een dergelijke regel is te vinden in het vierde lid van artikel 13 van het OR-reglement, maar die bepaling ziet enkel op de situatie dat aan een lijst meer zetels zouden moeten worden toegekend dan er kandidaten zijn. Een zodanige situatie is echter volgens bezwaarden hier niet aan de orde.

Indien het standpunt van de bezwaarden wordt gevolgd ontstaat de volgende verkiezingsuitslag, kiesdeler en stemverdeling:

- a. aantal kiesgerechtigde personen: 1759
- b. aantal personen dat heeft gestemd: 1067
- c. aantal personen dat blanco heeft gestemd: 12 (deze zijn begrepen in het getal onder b)
- d. opkomstpercentage: 60%
- e. vastgestelde kiesdeler: 70,3333 (het aantal geldig uitgebrachte stemmen van 1055 (1067 -/- 12) gedeeld door het aantal beschikbare OR-zetels (15)
In het aantal geldige stemmen worden de 12 blanco uitgebrachte stemmen niet meegeteld.

Aantal uitgebrachte stemmen per lijst en met toepassing van de onder e genoemde kiesdeler toegekende OR-zetels:

f. ABVAKABO FNV: 286	4 zetels / stemoverschot = 4,6668
g. CNV Publieke Zaak: 28	0 zetels / stemoverschot = 28
h. I&M-KDP: 142	2 zetels / stemoverschot = 1,3334
i. IenM OK: 125	1 zetel / stemoverschot = 54,6667
j. Yesl@M: 467	6 zetels / stemoverschot = 45,0002
k. VPW: 7	0 zetels / stemoverschot = 7

Op basis van toepassing van de onder e genoemde kiesdeler zijn hiermee 13 van de 15 OR-zetels verdeeld.

Dit betekent dat met toepassing van de artikelen 12 en 13 van het onder 1 genoemde OR-reglement nog 2 restzetels moeten worden verdeeld op basis van stemoverschotten.

Daarbij moet rekening worden gehouden met de tussen sommige lijsten aangegane lijstverbinding. In dat geval moeten de stemoverschotten van die lijsten bij elkaar worden genomen en wordt dit totale stemoverschot primair toebedeeld aan de lijst met het grootste stemoverschot.

Tussen de volgende lijsten is een lijstverbinding aangegaan:

- ABVAKABO FNV + VPW:
stemoverschot = 4,6668 + 7 = 11,6668 (gaat naar VPW)
- I&M-KDP + IenM OK + Yesl@M:
stemoverschot = 1,3334 + 54,6667 + 45,0002 = 101,0003 (gaat naar IenM OK)

Volgens het standpunt van de bezwaarden moeten de 1^e en volgende restzetels steeds worden toebedeeld aan de lijst(verbinding) die op dat moment het grootste stemoverschot heeft.

Dit zou met zich meebrengen dat de 1^e restzetel zou moeten worden toegewezen aan de lijstverbinding I&M-KDP, lenM OK en YesI@M, meer concreet aan lenM OK als houder van het totale stemoverschot van die lijstverbinding.

Voor de toewijzing van de 2^e restzetel zou dit eveneens gelden, omdat de lijst lenM OK na de 1^e toekenning en aftrek van de kiesdeler nog steeds het grootste stemoverschot bezit, te weten 30,667 (101,0003 -/- 70,3333 = 30,667). De lijst CNV Publieke Zaak en de lijstverbinding ABVAKABO FNV + VPW (concreet VPW) hebben een stemoverschot van 28 respectievelijk 11,6668.

Daarmee zou de verdeling van de 15 OR-zetels er als volgt uit zien:

- ABVAKABO FNV : 4
- CNV Publieke Zaak : 0 (was 1)
- I&M-KDP : 2
- lenM OK : 3 (was 1)
- YesI@M : 6
- VPW : 0 (was 1)

Standpunt bestuurder (als overgenomen van de verkiezingscommissie)

6. Wat betreft het bezwaaronderdeel "meetellen blanco stemmen bij berekening kiesdeler" wordt het standpunt ingenomen dat een blanco stem als zodanig niet in artikel 12, tweede lid onder a) t/m d), van het OR-reglement wordt aangemerkt als een ongeldige stem. Reden waarom er a contrario van uit zou moeten worden gegaan dat dit een geldige stem is. Daarnaast wordt er op gewezen dat de bij deze OR-verkiezing door Web-elect gehanteerde elektronische verkiezingsapplicatie de stemgerechtigde bij de keuze voor het uitbrengen van een blanco stem expliciet vraagt of dat daadwerkelijk de bedoeling is. Gelet hierop zou in dit geval een blanco stem als een bewust uitgebrachte, geldige, stem moeten worden beschouwd, die zou moeten worden meegeteld voor de berekening van de kiesdeler.

Wat betreft het bezwaaronderdeel "wijze van verdeling restzetels" wordt onder verwijzing naar rechterlijke jurisprudentie en een eerder advies van de Bedrijfscommissie het standpunt ingenomen dat bij verkiezingen het eigen OR-reglement strikt gevolgd moet worden. In dit geval is daarbij vooral gekeken naar het bepaalde in artikel 13, tweede lid, van het OR-reglement en meer in het bijzonder naar de daarin staande term "achtereenvolgens". Gelet hierop zouden restzetels volgtijdelijk moeten worden toebedeeld aan de lijsten met de grootste stemoverschotten. Dit ongeacht of de desbetreffende lijst wel of niet de kiesdeler heeft gehaald, daar het OR-reglement over het hierbij opnieuw toepassen van de kiesdeler niet rept.

Toepassing van het zojuist aangeduide standpunt leidt dan tot de achtereenvolgende restzetelverdeling en uiteindelijke verdeling van de OR-zetels als hiervoor aan het eind van onderdeel 4 aangegeven.

7. Voorlopige voorziening en voorlegging aan de Bedrijfscommissie

In verband met het aflopen van de zittingstermijn van de na de vorming van het nieuwe ministerie lenM ingestelde tijdelijke OR KDP lenM en gelet op de uiteenlopende standpunten rond de uitslag van de eind april 2012 gehouden verkiezingen voor de nieuwe OR, heeft de bestuurder op 9 mei 2012 besloten een voorlopige voorziening te treffen en om de kwestie aan de Bedrijfscommissie voor te leggen.

De voorziening is gericht op het belang van de continuïteit c.q. het kunnen blijven functioneren van de medezeggenschap en houdt in dat de nieuw verkozen OR wordt ingesteld, waarbij de twee OR-leden van wie de zetel vanwege het bezwaar omstreden is, met hun instemming, vooralsnog een aparte positie innemen tot het moment waarop de behandeling van het bezwaar is afgerond. Deze positie brengt met zich mee dat deze twee leden voorlopig geen stemrecht hebben en zich niet kunnen kandideren voor een DB-functie in de OR of als afgevaardigde voor de Departementale OR (DOR). Na afronding van de bezwaarbehandeling wordt de situatie opnieuw bezien.

Zowel de bestuurder als de bezwaarden onderkennen dat deze tijdelijke situatie zo kort mogelijk moet voortduren en komen overeen een gezamenlijk verzoek aan de Bedrijfscommissie voor te leggen om zo spoedig mogelijk een uitspraak over de uiteenlopende zienswijzen te doen.

II. Mondelinge behandeling van het geschil

Bij brief van 14 mei 2012 (met 13 bijlagen) leggen partijen volgens artikel 36, eerste en derde lid, van de WOR het gezamenlijk verzoek aan de Bedrijfscommissie voor om in het onderhavige geschil met toepassing van de verkorte procedure zo spoedig mogelijk een uitspraak te doen.

Het geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer).

De Kamer stelt partijen in de gelegenheid om op 30 mei 2012 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – die de Kamer uit zijn midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de procedure – hun standpunten nader toe te lichten. Deze Kleine Commissie bestaat uit de heer J. van Baarle (voorzitter/werkgeverslid Kamer RP en de heer A. van der Smissen (werknemerslid Kamer RP) en wordt ondersteund door de heer mr. R.J. Prins (ambtelijk secretaris).

Van de mogelijkheid tot mondelinge toelichting hebben partijen gebruik gemaakt. De bezwaarden, mevrouw dr. M.T.M. Bosman en de heer G.B.W. van Amerongen, waren ter zitting in persoon aanwezig.

De bestuurder werd ter zitting vertegenwoordigd door mevrouw mr. K.M.M. Huisman en de heer drs. J.R. Verbeek, beiden werkzaam bij de Hoofddirectie Financiën, Management en Control / Directie Human Resources Management, en mevrouw mr. M.C. Meijer, voorzitter Verkiezingscommissie OR KDP IenM.

De voorzitter stelt ter zitting vast dat de bezwaarden de mogelijkheid willen houden om het geschil eventueel in tweede instantie aan de rechter voor te leggen. Dit betekent dat de uitspraak van de Kamer niet het karakter van een bindend advies zal dragen.

III. Omvang van het geschil

Ter beoordeling en beantwoording door de Kamer liggen de volgende vragen voor:

- a. moeten de bij de verkiezing van de OR KDP IenM uitgebrachte 12 blanco stemmen wel of niet meetellen bij de berekening van de kiesdeler;
- b. op welke wijze moet de verdeling van de restzetels plaatsvinden.

IV. Relevante bepalingen uit de WOR

Artikelen 9 t/m 11 en artikel 36, lid 1 jo. lid 3.

V. Overwegingen van de Kamer bij haar advies

Met betrekking tot de onder III, a en b, vermelde vragen en het door partijen schriftelijk naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene overweegt de Kamer het volgende.

Wel/niet meetellen blanco stemmen bij berekening kiesdeler

1. De Kamer is van oordeel dat de 12 uitgebrachte blanco stemmen niet moeten worden meegenomen bij de berekening van de kiesdeler en volgt op dit onderdeel het standpunt van bezwaarden.

Voorop staat dat voor beantwoording van deze vraag de inhoud van de WOR en in het bijzonder van het OR-reglement bepalend is.

De Kamer is van opvatting dat een blanco stem niet voldoet aan het bepaalde in artikel 12, eerste lid, van het OR-reglement. In redelijkheid kan niet gesteld worden dat een

blanco stem is uitgebracht op een kandidatenlijst én een daarop voorkomende kandidaat. De omstandigheid dat vanwege het in dit geval gehanteerde elektronische kiessysteem het uitbrengen van een blanco stem een bewuste keuze is, omdat de kiesgerechtigde bij een keuze voor die optie wordt gevraagd of dat inderdaad de bedoeling is, doet daar op zich zelf niets aan af. Het is en blijft dan, misschien juist nog sterker, een stem die niet is uitgebracht op een kandidatenlijst én een daarop vermelde kandidaat.

Het voorgaande brengt met zich mee dat de Kamer niet (meer) toekomt aan een eventuele beoordeling of een blanco stem wellicht op grond van artikel 12, tweede lid onder b, als ongeldig moet worden beschouwd. Daarnaast betekent dit dat een blanco stem niet kan worden meegenomen bij de toepassing van het gestelde in artikel 13, eerste lid, van het OR-reglement.

Wijze van verdeling restzetels

2. Voor de verdeling van de zetels moet als eerste het bepaalde in artikel 13, eerste lid, van het OR-reglement worden toegepast. Behalve waar het gaat om welke kiesdeler moet worden toegepast verschillen partijen hierover verder niet van mening.

Wat partijen verdeeld houdt is hoe daarna de verdeling van de restzetels moet plaatsvinden op basis van artikel 13, tweede lid, van het OR-reglement.

Naar het oordeel van de Kamer staat voorop dat het hoofdbeginsel van deze bepaling is, dat die verdeling moet geschieden op basis van de omvang van de stemmenoverschotten die aan de verschillende kandidatenlijsten, al dan niet via een lijstverbinding, toekomen. Dit indien en voor zover op een lijst voldoende kandidaten staan.

Waarover partijen in het bijzonder van mening verschillen is of toewijzing van restzetels op basis van de grootte van de stemmenoverschotten in dit geval met zich mee kan brengen dat aan een lijst meer dan één restzetel kan toevallen.

Naar de zienswijze aan bestuurderszijde is dat niet zo en moet de term "achtereenvolgens" in het eerste lid aldus worden opgevat dat na toedeling van een restzetel aan de lijst(verbinding) met het grootste stemoverschot, vervolgens een andere lijst(verbinding) aan de beurt is die op dat moment van de overige lijst(verbindingen) het grootste stemoverschot heeft.

Volgens de opvatting van de bezwaarden kan aan een lijst(verbinding) wel meer dan één restzetel worden toegekend.

De bezwaarden verwijzen op dit punt ondermeer naar de systematiek van de Kieswet. Deze verwijzing passeert de Kamer als zijnde niet relevant, omdat in dit geval de WOR en het OR-reglement bepalend zijn.

De bezwaarden stellen in dit verband verder dat de door de Verkiezingscommissie KDP IenM gehanteerde verdelingswijze tot gevolg heeft dat het doel van het aangaan van een lijstverbinding, te weten zoveel mogelijk (rest)zetels binnenhalen, niet volledig wordt uitgenut. De bezwaarden wijzen er daarbij op, dat op basis van de kiesdeler, ongeacht of de 12 blanco stemmen al dan niet worden meegeteld, aan de lijstverbinding I&M-KDP, IenM OK en YesI@M gezien het in totaal behaalde aantal van stemmen (734) 10 zetels zouden behoren toe te komen.

De bezwaarden wijzen er tevens op dat het aan een lijst(verbinding) kunnen toedelen van niet meer dan één restzetel wordt genoemd in het vierde lid van artikel 13, maar dat bepaling is toegeschreven op de situatie dat aan een lijst(verbinding) meer zetels zouden moeten worden toegewezen dan er kandidaten beschikbaar zijn.

3. De Kamer is van oordeel dat van bestuurderszijde (en de Verkiezingscommissie KDP IenM) aan de term "achtereenvolgens" in het tweede lid van artikel 13 een betekenis wordt toegekend die daarin niet zondermeer valt te lezen. Bovendien heeft die lezing verstrekende gevolgen voor de (mate van) toewijzing van restzetels aan lijsten(verbindingen). Daarnaast miskent die lezing in de optiek van de Kamer de intentie en het belang bij het aangaan van een lijstverbinding en wordt daardoor het hiermee beoogde doel, zoveel mogelijk (rest)zetels proberen binnen te halen, uitgehouden. Het in het eerste lid van artikel 13 neergelegde hoofdbeginsel is en blijft dat de omvang van de stemmenoverschotten bepalend is voor het toewijzen van restzetels. Aan toepassing van dit beginsel wordt in deze bepaling geen beperking verbonden.

Daarnaast kan aan het in het vierde lid van artikel 13 specifiek voor een bepaalde situatie wel regelen van een beperking in de toewijzing van restzetels a contrario worden ontleend, dat dit niet in de situatie van artikel 13, tweede lid, geldt.

Indien en voor zover de bezwaarden met hun verwijzing naar de kiesdeler beoogd zouden hebben dat die in het stadium van de verdeling van de restzetels ook nog een rol zou vervullen, deelt de Kamer die opvatting niet. Gebruikelijk is dat de kiesdeler alleen een functie vervult bij de eerste toekenning van zetels op basis van op kandidatenlijsten uitgebrachte geldige stemmen. In het onderhavige OR-reglement is voor een andere zienswijze hierop ook geen ondersteuning te vinden.

Het voorgaande wil overigens niet zeggen dat de Kamer van mening is dat het toekennen van een restzetel aan een lijstverbinding geen gevolgen heeft voor een eventuele volgende toedeling op basis van stemmenoverschotten van een restzetel aan die lijstverbinding.

Naar het oordeel van de Kamer vervalt na toedeling van een restzetel aan een kandidatenlijst die binnen de lijstverbinding het grootste stemoverschot heeft dit stemoverschot. De Kamer ziet dit als "een betaling" voor het verwerven van de restzetel. Bij het toedelen van een volgende restzetel is het stemoverschot van de kandidatenlijst die de vorige restzetel toegekend heeft gekregen dus nul. Op dat moment valt aan een andere kandidatenlijst die dan van de overige lijsten binnen de lijstverbinding het grootste stemoverschot heeft als opvolgende "lijstaanvoerder" het resterende totale stemoverschot van die verbinding toe. Indien vervolgens deze lijstverbinding in aanmerking komt voor toedeling van een volgende restzetel, moet deze worden toegekend aan die nieuwe "lijstaanvoerder".

4. Het onder 1 t/m 3 overwogene brengt met zich mee dat de toewijzing van zetels (met toepassing van de kiesdeler) en van restzetels (op basis van stemmenoverschotten) als volgt plaatsvindt en dat de zetelverdeling c.q. samenstelling van de nieuw verkozen OR er als volgt uit komt te zien.
 - a. Aantal kiesgerechtigde personen: 1759
 - b. Aantal personen dat heeft gestemd: 1067
 - c. Aantal personen dat blanco heeft gestemd: 12 (deze zijn begrepen in het getal onder b)
 - d. Opkomstpercentage: 60%
 - e. Vastgestelde kiesdeler: 70,3333 (het aantal geldig uitgebrachte stemmen van 1055 (1067 -/ 12) gedeeld door het aantal beschikbare OR-zetels (15)
In het aantal geldige stemmen worden de 12 blanco uitgebrachte stemmen niet meegeteld.

Aantal uitgebrachte stemmen per lijst en met toepassing van de onder e genoemde kiesdeler toegekende OR-zetels:

f. ABVAKABO FNV: 286	4 zetels / stemoverschot = 4,6668
g. CNV Publieke Zaak: 28	0 zetels / stemoverschot = 28
h. I&M-KDP: 142	2 zetels / stemoverschot = 1,3334
i. IenM OK: 125	1 zetel / stemoverschot = 54,6667
j. YesI@M: 467	6 zetels / stemoverschot = 45,0002
k. VPW: 7	0 zetels / stemoverschot = 7

Op basis van toepassing van de onder e genoemde kiesdeler zijn hiermee 13 van de 15 OR-zetels verdeeld.

Dit betekent dat met toepassing van de artikelen 12 en 13 van het onder 1 genoemde OR-reglement nog 2 restzetels moeten worden verdeeld op basis van stemoverschotten. Daarbij moet rekening worden gehouden met de tussen sommige lijsten aangegane lijstverbinding. In dat geval moeten de stemoverschotten van die lijsten bij elkaar worden genomen en wordt dit totale stemoverschot primair toebedeeld aan de lijst met het grootste stemoverschot.

Tussen de volgende lijsten is een lijstverbinding aangegaan:

- ABVAKABO FNV + VPW:
stemoverschot = 4,6668 + 7 = 11,6668 (gaat primair naar VPW)
- I&M-KDP + IenM OK + YesI@M:
stemoverschot = 1,3334 + 54,6667 + 45,0002 = 101,0003 (gaat primair naar IenM OK)

Gelet op de omvang van de verschillende stemmenoverschotten per lijst(verbinding), moet de 1^e restzetel worden toegewezen aan de lijstverbinding I&M-KDP, lenM OK en YesI@M, meer concreet aan lenM OK als primair houder van het totale stemoverschot van die lijstverbinding. Als gevolg van deze toewijzing vervalt het stemoverschot ad 54,6667 van de lijst lenM OK. Deze lijstverbinding beschikt na toewijzing van de 1^e restzetel dus nog over een resterend stemoverschot van 46,3336.

De 2^e restzetel moet vervolgens, gelet op de resterende stemoverschotten, eveneens worden toegewezen aan de lijstverbinding I&M-KDP, len M OK en YesI@M, meer concreet aan YesI@M als primair houder van het resterende stemoverschot van die lijstverbinding. De overige lijst en lijstverbinding, CNV Publieke Zaak en ABVAKABO FNV + VPW, beschikken immers over een lager stemoverschot van 28 respectievelijk 11,6668.

Daarmee ziet de zetelverdeling c.q. samenstelling van de nieuw verkozen OR er als volgt uit:

- ABVAKABO FNV : 4
- CNV Publieke Zaak : 0 (was 1)
- I&M-KDP : 2
- lenM OK : 2 (was 1)
- YesI@M : 7 (was 6)
- VPW : 0 (was 1)

VI. Advies

De Kamer adviseert partijen om de zetelverdeling van de nieuw verkozen OR op de hiervoor onder V.4 weergegeven wijze te doen plaatsvinden.

De Kamer geeft voorts de OR in overweging, gelet op de voorgeschiedenis en de mogelijk nuttige inhoudelijke inbreng van betrokkenen, om de twee leden die tot nu toe voorlopig namens de CNV Publieke Zaak en VPW in de OR zitting hebben, voor de resterende zittingstermijn van de OR materieel volledig bij de werkzaamheden van de OR te betrekken.

De Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie,
namens deze,

dhr. J.W. van Baarle
voorzitter

mr. R.J. Prins
secretaris

Wanneer partijen na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).